

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арх. 11/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
2023 р., протокол № 8

Гарант вченої ради
Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Публічна політика: формування, реалізація та аналіз»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
29 серпня 2023 р.,
протокол № 9

Завідувач кафедри
Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-професійної
програми
Лариса СЕРГІЄНКО

Розробник: д.н.д.у., доц., доцент кафедри національної безпеки, публічного
управління та адміністрування Лариса СЕРГІЄНКО

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 3,5	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		32 год.	8
		Практичні	
		32 год.	6
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
56 год.	106		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 12 % аудиторних занять, 88 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення про публічну політику національного, регіонального та місцевого рівнів, політичні інститути та процеси, що визначають її специфіку; сучасні практики електронної демократії; вміння аналізу, розробки та реалізації публічної політики, вироблення аналітичних рекомендацій для прийняття політичних і управлінських рішень, діагностики та аналізу соціально-гуманітарної складової розвитку суспільства

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань з питань аналізу та формування публічної політики, реалізації публічної політики в Україні та світі, специфіки та перспектив реалізації української моделі публічної політики;
- формування вміння використовувати теоретичний інструментарій для практичного аналізу політики;
- отримання навичок експертно-аналітичної діяльності і прогнозування в процесі прийняття стратегічних рішень та їх впровадження;
- набуття знань та навичок щодо організації моніторингу й оцінювання здійснюваної політики та підготовки відповідних аналітичних документів.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 7. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/4

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»:

ПРН 1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН 2. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН 4. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН 7. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади здійснення публічної політики

Тема 1. Сутність та структура публічної політики

1. Понятійно-категоріальний апарат публічної політики
2. Публічна політика як управлінська категорія та система
3. Теорії та концепції публічної політики
4. Політичні інститути та політико-правові засади побудови правової держави

Тема 2. Механізми формування публічної політики

1. Закономірності та принципи формування публічної політики
2. Суб'єкти та об'єкти публічної політики
3. Участь публічних службовців у політичному процесі
4. Вплив глобалізації на формування та реалізацію публічної політики

Тема 3. Політична система та політика як суспільне явище

1. Місце публічної політики у політичному розвитку
2. Політична система: сутність, структура, функції
3. Політична влада та публічне управління: особливості взаємодії
4. Політика як суспільне явище

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/5

Тема 4. Демократія і публічна політика

1. Демократія і публічне управління: сутність, місце та значення
2. Бюрократичні та демократичні принципи здійснення публічної політики
3. Публічна політика як механізм демократизації суспільства
4. Особливості публічної політики в умовах демократизації

Тема 5. Участь громадян у публічній політиці

1. Суспільно-політична взаємодія суб'єктів політичного процесу. Політична участь
2. Партисипація: можливості та їх законодавче регулювання
3. Механізми залучення громадян до процесів прийняття політичних та публічно-управлінських рішень
4. Адвокація та громадський контроль у процесах формування та реалізації публічної політики

Тема 6. Публічно-управлінські рішення. Сталий розвиток, європейська та євроатлантична інтеграція.

1. Особа в публічно-управлінському та політичному процесах
2. Публічно-управлінські та політичні рішення: сутність, підготовка, прийняття та реалізація
3. Моделювання та технології в процесі прийняття рішень
4. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням вимог сталого розвитку та питань європейської та євроатлантичної інтеграції

Змістовний модуль 2. Прикладні засади вироблення та аналізу публічної політики

Тема 7. Формування та реалізація публічної політики

1. Публічна політика та врядування
2. Цикл публічної політики та характеристика основних етапів
3. Аналітичні підходи до дослідження публічної політики

Тема 8. Аналіз політики як процес в контексті циклу політики

1. Аналіз політики як процес: предмет дослідження, засоби, підходи, методологія, завдання
2. Специфіка аналізу політики у розробці проєктів законів та нормативно-правових актів в Україні
3. Інституціоналізація аналізу політики в країнах ЄС
4. Сучасний стан аналізу публічної політики в Україні

Тема 9. Аналіз політики: ідентифікація проблем і питань політики

1. Ідентифікація і формулювання проблеми
2. Вибір і категоризація критеріїв оцінки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/6

3. Структурування проблем політики
4. Збір інформації і статистичних даних
5. Аналіз отриманих даних в контексті сектору політики

Тема 10. Стейкхолдери публічної політики: ідентифікація та аналіз

1. Середовище публічної політики
2. Аналіз стейкхолдерів та консультації з громадськістю у виробленні публічної політики

Тема 11. Генерування альтернативних варіантів політики

1. Інструменти політики, альтернативні варіанти та їх впровадження
2. Генерування і конструювання альтернативних варіантів. Прогнозування результатів політики.
3. Застосування моделей та цифрових технологій для розв'язання складних задач
4. Попередня оцінка альтернатив в контексті публічного врядування і політичної здійсненності

Тема 12. Вибір підходу до вирішення проблеми політики

1. Вступ до аналізу вигід і витрат. Оцінка регуляторного впливу
2. Вибір оптимальної альтернативи публічної політики і її обґрунтування
3. Розробка плану впровадження альтернативи

Тема 13. Підготовка аналітичних документів

1. Роль аналітичного документа в процесі вироблення публічної політики
2. Основні види аналітичних документів та їх структура
3. Підготовки аналітичних документів

Тема 14. Моніторинг та вимір впливу публічної політики

1. Моніторинг та оцінка публічної політики та державних програм
2. Механізм реалізації та оцінювання публічної політики
3. Звітування і повторна оцінка проблемної сфери

Тема 15. Національні та регіональні програмні документи: планування та розробка

1. Стратегічне управління та планування в системі публічного управління
2. Національні та регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління
3. Партисипативний підхід, специфіка взаємодії та методи командної роботи у процесі розробки проєктів нормативно-правових актів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади здійснення публічної політики								
Тема 1. Сутність та структура публічної політики	7	2	2	3	7	1	-	6
Тема 2. Механізми формування публічної політики	7	2	2	3	7	-	-	7
Тема 3. Політична система та політика як суспільне явище	7	2	2	3	7	1	1	5
Тема 4. Демократія і публічна політика	7	2	2	3	7	1	1	5
Тема 5. Участь громадян у публічній політиці	6	2	2	2	6	-	-	6
Тема 6. Публічно-управлінські рішення. Сталий розвиток, європейська та євроатлантична інтеграція.	6	2	2	2	6	-	-	6
Разом за змістовий модуль 1	40	12	12	16	40	3	2	35
Змістовий модуль 2. Прикладні засади вироблення та аналізу публічної політики								
Тема 7. Формування та реалізація публічної політики	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 8. Аналіз політики як процес в контексті циклу політики	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 9. Аналіз політики: ідентифікація проблем і питань політики	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 10. Стейкхолдери публічної політики: ідентифікація та аналіз	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 11. Генерування альтернативних варіантів політики	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 12. Вибір підходу до вирішення проблеми політики	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 13. Підготовка аналітичних документів	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 14. Моніторинг та вимір впливу публічної політики	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 15. Національні та регіональні програмні документи: планування та розробка	14	4	4	6	14	1	-	13
Разом за змістовий модуль 2	80	20	20	40	80	5	4	71
ВСЬОГО	120	32	32	56	120	8	6	106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/8

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність та структура публічної політики	2	-
2	Тема 2. Механізми формування публічної політики	2	-
3	Тема 3. Політична система та політика як суспільне явище	2	1
4	Тема 4. Демократія і публічна політика	2	1
5	Тема 5. Участь громадян у публічній політиці	2	-
6	Тема 6. Публічно-управлінські рішення. Сталий розвиток, європейська та євроатлантична інтеграція.	2	-
7	Тема 7. Формування та реалізація публічної політики	2	1
8	Тема 8. Аналіз політики як процес в контексті циклу політики	2	1
9	Тема 9. Аналіз політики: ідентифікація проблем і питань політики	2	1
10	Тема 10. Стейкхолдери публічної політики: ідентифікація та аналіз	2	-
11	Тема 11. Генерування альтернативних варіантів політики	2	1
12	Тема 12. Вибір підходу до вирішення проблеми політики	2	-
13	Тема 13. Підготовка аналітичних документів	2	-
14	Тема 14. Моніторинг та вимір впливу публічної політики	2	-
15	Тема 15. Національні та регіональні програмні документи: планування та розробка	4	-
РАЗОМ		32	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність та структура публічної політики	3	6
2	Тема 2. Механізми формування публічної політики	3	7
3	Тема 3. Політична система та політика як суспільне явище	3	5
4	Тема 4. Демократія і публічна політика	3	5
5	Тема 5. Участь громадян у публічній політиці	2	6
6	Тема 6. Публічно-управлінські рішення. Сталий розвиток, європейська та євроатлантична інтеграція.	2	6
7	Тема 7. Формування та реалізація публічної політики	4	6
8	Тема 8. Аналіз політики як процес в контексті циклу політики	4	6
9	Тема 9. Аналіз політики: ідентифікація проблем і питань політики	4	6
10	Тема 10. Стейкхолдери публічної політики: ідентифікація та аналіз	4	8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/10

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Липовська, Н. А., Письменний І. В. Публічна політика : навч. посіб. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 104 с.
2. Інструменти та механізми впровадження публічної політики в Україні: навч. посіб. / авт. кол.: С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ: НАДУ, 2018. 240 с.
3. Публічна політика / [С. О. Телешун та ін.] ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. публ. політики та політ. аналітики. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : НАДУ, 2020. 406 с.
4. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції: монографія / авт. кол.: С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2017. 248 с.
5. Загурська-Антонюк В.Ф., Сергієнко Л.В. Дослідження політики: навчально-методичний посібник. Житомир: Державний університет "Житомирська політехніка", 2020. 164 с.
6. Мамонтова Е. В. Експертно-аналітичний супровід політико-управлінської діяльності : навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Одеса, 2023. 72 с.
7. Державна політика: аналіз та механізми впровадження: конспект лекцій / Укладачі: В. П. Садковий, С. М. Домбровська, І. М. Лопатченко, А. В. Антонов – Х. : НУЦЗУ, 2019. – 65 с

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/281.00.1/М/ОК4- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/11

Допоміжна література

1. Андрійчук Т. Деліберативна демократія: сучасні нормативні підходи та особливості практичного втілення. Politicus. 2020. Вип. 2. С. 31–35. URL: http://politicus.od.ua/2_2020/5.pdf

2. Кілієвич О. І. Практикум із підготовки аналітичних документів : навч. посіб. / О. І. Кілієвич, Г. Л. Рябцев, В. В. Тертичка. - Київ: "К.І.С", 2016. - 95 с.

3. Гомоляко Ольга. Формування публічної політики: теоретико-методологічні аспекти. Державне управління та місцеве самоврядування. 2018. Вип. 4 (39). С. 22 – 26. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2018/2018_04\(39\)/6.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2018/2018_04(39)/6.pdf)

4. Бреус С.В., Семченко Є.О. Методи та моделі прийняття управлінських рішень // Економіка та управління підприємствами. 2018. Вип. 24. С. 117-122.

5. Сергієнко Л.В., Горушко К.В., Крикун О.Д., Петрик С.М. Соціальна політика щодо захисту громадян, які постраждали в наслідок Чорнобильської катастрофи: стан та перспективи у Житомирській області. Публічне управління та регіональний розвиток. 2019. №6. С. 925–955

6. Сергієнко Л., Дзюбенко О., Ожго С. Державна екологічна політика України та правовий механізм її формування і реалізації. Економіка, управління та адміністрування. 2019. Вип. 3 (89). С. 191-200. Режим доступу : DOI : 10.26642/jen-2019-3 (89)-191-200

7. Сергієнко Л.В. Гуманітарна політика України: ідентифікація складових, об'єктів, суб'єктів та пріоритетів. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економіка, управління та адміністрування. – 2019. – № 2(88). - С. 162-173.

8. Сергієнко Л.В. Теоретико-методологічна конструкція дослідження проблем державної політики гарантування безпеки урбанізованих територій. Економіка, управління та адміністрування. 2022. № 3 (101). С. 55 – 69.

9. Сергієнко Л.В. Державна політика гарантування безпеки урбанізованих територій [Текст]: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2022. 432 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>

2. Бібліотека українських підручників: <http://pidruchniki.ws/>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=